

OSZK, TÖRTÉNETI INTERJÚK TÁRA: HÁZIMOZI PROGRAM MULTIMÉDIA GYŰJTEMÉNY

**Az Országos Széchényi Könyvtár (OSZK)
audiovizuális dokumentumainak gyűjteménye,
a Történeti Interjúk Tára (TIT)
1985-ben a nemzeti könyvtár
Magyarágkutató Csoportján belül jött létre.
Az előkészítő munkát követően 1987-ben
önállósult és a Magyar Történelmi Társulat
szakmai felügyelete mellett megkezdte
életút-interjúk készítését, gyűjtését
s feldolgozását.**

Az Interjútár célja, hogy a magyarországi és a határon túli magyar közéleti személyiségek, politikusok, tudósok, művészek videó-émlékiratainak elkészítésével rögzítse a közelmúlt történéseit és azok egyéni, személyes olvasatait, és ezt megőrizze az utókor számára is, hiszen a visszaemlékezések fontos adatokkal gazdagíthatják a magyar történelemtől meglévő ismereteinket, illetve segíthetik a történelmi tények értelmezését, a történelmi szereplők szándékainak és kényszereinek megértését.

Az évek során a TIT gyűjtőköre jelentősen bővült (a Szabad Európa Rádió és a BBC magyar adásának anyagai, VHS- és DVD-kötelempéldányok, médiafigyelő-adatbázis), az életút-interjúk készítése és feldolgozása azonban ma is egyik legfontosabb tevékenysége.

Az Országos Széchényi Könyvtár, a Magyar Nemzeti Filmarchívum és a Magyar Televízió között 1992-ben kötött megállapodás értelmében jött létre a TIT keretei között a Magyar Mozgóképkincs Gyűjtemény, amelynek célja egy „magyar mozgóképmásolat-gyűjtemény létrehozása, fejlesztése és közkinccsé tétele.” A különböző nemzeti gyűjteményekben és intézményekben őrzött eredeti szalagokról készített másolatok kerülnek az Országos Széchényi Könyvtár gyűjteményébe, amelyek az olvasók számára VHS-kutató kazettán érhetők el.

A Magyar Nemzeti Filmarchívumból a felújítás útjában folyamatosan érkeznek be a magyar híradó-, dokumentum- és játékfilmek, a Magyar Televízió Archívumából az 1980-as évek közepéig található meg a saját készítésű műsorok, valamint fellelhető itt a Magyar Történelmi Film Alapítvány által támogatott

Országos Széchényi Könyvtár, Kisnyomtatványtár
(PKG 1945/A/5)
Budapest, [1945]

alkotások egy-egy kópiája is. A ma már mintegy 10 000 dokumentumot magába foglaló gyűjtemény fenntartását az MKB Bank támogatása biztosítja.

A TIT gyűjteményeibe tartozó dokumentumok az OSZK Multimédia Gyűjteményének olvasótermében tekinthetők meg.

A Multimédia Gyűjteményt gondozó Elektronikus Dokumentum Szolgáltató Csoport és az OSZK TIT 2007 őszén OSZK Házimozi címmel közös szervezésű vetítéssorozatot indított a Multimédia Olvasóban. A programsorozattal egyrészt az OSZK TIT Mozgóképkincs Gyűjteményében fellelhető filmritkaságokra kívántuk felhívni a figyelmet, másrészt a program célja az OSZK által nyújtott kulturális szolgáltatások bővítése volt. A program ennek megfelelően egyaránt nyitott

Országos Széchényi Könyvtár, Kisnyomtatványtár
(PKG 1947/A/12)
Budapest, [1947]

Országos Széchényi Könyvtár, Kisnyomtatványtár
(PKG 1947/A/7)
Budapest, [1947]

volt az OSZK dolgozói és olvasói számára. A csütörtök délutánonkénti vetítéseken alkalmanként 15-40 ember vett részt, ami egy archív filmeket játszó igazi mozinak is becsületére válna. A feltűnően nagy érdeklődésre tekintettel 2008-ban a vetítéseket áthelyeztük az OSZK VIII. emeleti Társalgójába, ahol a nézőknek valódi moziélményben lehet részük.

A 2007. évi őszi programba a magyar film történetének kezdeteitől az 1970-es évekig válogattunk alkotásokat a Magyar Nemzeti Filmarchívum gyűjteményéből származó híradó- és dokumentumfilmek közül. A tematikus programok a Balaton, a közlekedés, a változó női szerepek, a politika (választások), a vásárlás-fogyasztás, falu és város, végül Budapest filmdokumentumaiból nyújtottak ízelítőt. A vetítések előtt a TIT munkatársai rövid bevezetőket tartottak a bemutatásra került filmokről, illetve azok keletkezésének történelmi körülményeiről. A sorozat legsikeresebb rendezvénye a *Nagyvárosi terek és tömegek* című program volt. A vetítésen azokból a ritkán látható, 1920 előtt készült budapesti filmfelvételekből adtunk válogatást, amelyek a korabeli nemzeti és munkásmozgalmi ünnepeket (1906. II. Rákóczi Ferenc hamvainak hazaszállítása és újratemetése, 1914. Szent István-napi ese-

mények, 1916. Koronázási híradó, 1919. Az első szabad május elseje), vagy éppen a (forradalmi) megmozdulásokat (1912. Budapesti munkástüntetés, 1918. Schwarzenberg-híradó) örökítették meg. 2008-ban, az első világháború befejezésének 90. évfordulója alkalmából ezt a tematikát szeretnénk folytatni.

A 2007. november 8-i *Két választás Magyarországon* (1945, 1947) című programhoz kapcsolódva kamarakiállítást rendeztünk a VII. emeleti katalógustérben. A háború utáni választásokra készített politikai reklám- és kampányfilmek kísérő programjaként az OSZK Kisnyomtatványtárából válogattunk választási plakátokat és röplapokat, amelyeket a korabeli politikai pártok szerint csoportosítva helyeztünk el a tárlókban. A kamarakiállítást 2007. november 6. és 10. között volt megtekinthető.

Az OSZK Házimozi jelentős számú érdeklődőt vonzott a könyvtár dolgozói, illetve olvasói köréből, és véleményeink szerint hozzájárult a Multimédia Olvasó népszerűsítéséhez és a Történeti Interjúk Tára munkájának jobb megismeréséhez.

Mészáros Balázs
meszaros.balazs@oszk.hu

MULTIMÉDIA GYŰJTEMÉNY

Országos Széchényi Könyvtár, Kisnyomtatványtár
(PKG 1947/A/16)
Budapest, [1947]

A fizikai hordozón megjelent elektronikus dokumentumok gyűjteménye az 1990-es évek végétől épül. A használati és muzeális példányokkal együtt csaknem húsz ezer dokumentumot számlál, de valójában ennél jóval több digitális objektumot tartalmaz. Az állomány floppy-, CD- és DVD-lemezekből, hangkazettákból és néhány VHS-kazettából épül fel.

Dokumentumaink egy része önálló kiadvány, a másik része pedig valamely hagyományos könyvtári dokumentum elektronikus melléklete. Ezen mellékletek jelentős része szintén monografikus jellegű, önmagában is teljes értékű kiadvány. Tartalmi szempontból is színes képet mutat az állomány. A különféle bibliográfiák, szépirodalmi összeállítások, jogszabálygyűjtemények, mozifilmek, oktató anyagok, hangoskönyvek tartoznak a legkevesebbek közé. Dokumentumainkat a Multimédia Olvasóban és a számítógépes hálózaton is szolgáltatjuk. Munkatársaink a gyűjtemény gondozása mellett tartalomfejlesztéssel (E-Tár) is foglalkoznak, valamint tájékoztatási feladatokat is ellátnak.

Gyórfy Szabolcs
sgyrfy@oszk.hu

